



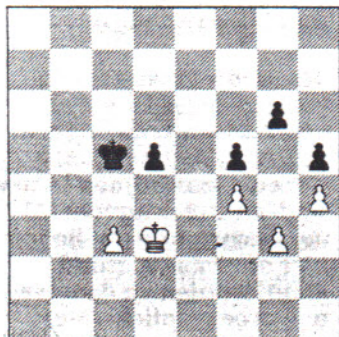
OPPOSITIE



'De oppositie' in het schaakspel komt meestal in het eindspel aan de orde, vooral als er naast de twee koningen nog slechts een of meer pionnen op het bord staan. 'Oppositie' kan beslissend zijn in een partij, wat we vandaag in deze rubriek laten zien aan de hand van een recent gespeelde partij voor de Limburgse competitie tussen Eric Jan van Nuenen van Venray en Wim Jeuken van Calssa Geleen. In deze partij stond een duidelijke remisestelling op het bord, maar de witspeler beging een foutje dat fataal was.

Bij de 'oppositie' gaat het om de posities van de koningen ten opzichte van elkaar. Het gaat er om welke van de twee koningen moet wijken. De speler die de oppositie heeft, is in het voordeel. Er zijn diverse opposities mogelijk: verticale oppositie (bijvoorbeeld Kb2-Kb4), horizontale oppositie (Kb2-Kd2), diagonale oppositie (Kb2-Kd4), verre oppositie (Kb2-Kb6). In een zettenreeks is het niet erg om even de oppositie kwijt te raken, als je maar hebt vastgesteld dat je op het kritieke moment die oppositie herwint. Het slot van de partij Van Nuenen - Jeuken is heel leerzaam. Wit: Van Nuenen, zwart: Jeuken (commentaar: Jeuken)

We zijn hier aangeland in de slotfase van de partij. Dit eindspel staat duidelijk remise, ZIE DIAGRAM 1. In deze stelling speelt zwart 1.... Kc6 en vervolgt wit met 2. c4? (dit is fout. Nu kan zwart de oppositie krijgen)
2.... Kc5 3. cxd5 Kxd5



(Wit aan zet moet wijken)

4. Ke3 Kc4

(Wit is nog niet verloren, want hij kan, op het kritieke moment, de oppositie terugwinnen)

5. Kf3?

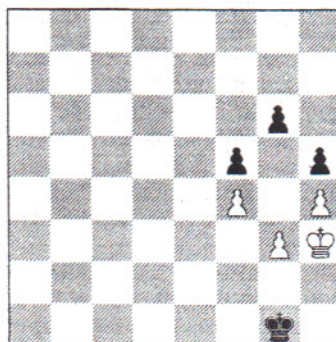
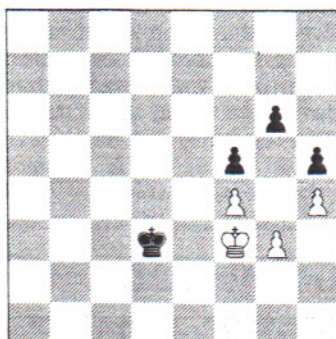
(Wit begaat echter opnieuw een fout. Hij had de witte koning naar e2 moeten spelen - diagonale oppositie - er had bv. kunnen volgen Ke2, Kd4, Kd2 remise of Ke2, Kc3, Ke3 remise; zelfs Kf2 is nog remise, bv: Kf2, Kd4, Ke2, Ke4, Kf2, Kd3, Kf3 remise)

Nu volgt 5....Kd3

ZIE DIAGRAM 2, stelling na 5....

Kd3

Het beslissende moment voor zwart en.... de oppositie heeft hij. 6. Kf2 Kd2 (niet Ke4 want dan volgt Ke2)



7. Kg2 Ke2 8. Kh2 Kf2 9. Kh3 Kg1

ZIE DIAGRAM 3, stelling na 9....

Kg1

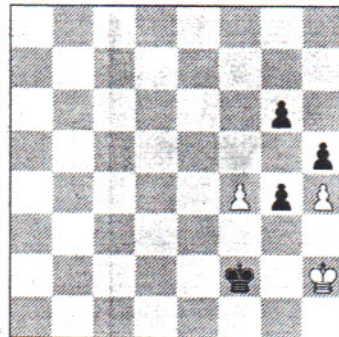
zetdwang voor wit en zwarts winst gaat vanzelf: 10. g4 fxg4+ 11. Kg3 Kf1 12. Kh2 Kf2 en hier gaf wit op ZIE DIAGRAM 4, de stelling na 12.... Kf2, opgegeven, want zwart kan nu mat in vier zetten geven, bv. 13. f5 g3+ 14. Kh3 g2 15. fxg6 g1D 16. g7 en mat door Dh1, Dg2 of Dg3.

Op diverse plaatsen in Limburg schaken 55-plussers overdag. In Weert is senioren schaakclub De Roos actief op dinsdagmiddag. In Herten schaken 'De Aaj Pionne' op woensdagmiddag. Onlangs speelden ze tegen elkaar, een wedstrijd die de Roermondse wonnen. In Elsloo speelt een groep 55-plussers op dinsdagmiddag. In september starten ze het nieuwe seizoen. Hebt u interesse? De contactadressen zijn bij de rubriekschrijver bekend.

Tot slot een partij uit het Hein Meddeler toernooi van 1996 in Brunsum (bedenktijd 20 minuten)

Wit: Oscar Lemmers, zwart: Gaston Dörenberg

1. e4 c6 2. d4 d5 3. exd5 cxd5 4. c4 Pf6 5. Pc3 e6 6. Pf3 Le7 7. cxd5 Pxd5 8. Ld3 Pc6 9. 0-0 0-0 10. a3 Pf6 11. Le3 b6 12. De2 Lb7 13. Tad1 Tc8 14. Tfe1 Dc7 15. Lg5 Tfd8 16. Pb5 Db8 17. Pe5 a6 18. Lxf6 Lxf6 19. Lxh7+ Kf8 20. Pxf7 axb5 21. Ph8 Pxd4 22. Txd4 Txd4 23. Dxe6 (1-0)





SASKIA MURIS

Saskia Muris uit Blerick heeft tijdens de Nederlandse kampioenschappen jeugdschaken in Leiden beslag gelegd op een mooie tweede plaats in haar leeftijdsgroep. Saskia is dertien jaar en zit op het Marianum College in Venlo. Haar hobby's zijn - naast het schaken, dat natuurlijk op de eerste plaats komt - voetbal, muziek luisteren (hardcore) en... zoals ze zelf zegt: grappen maken! Saskia is al zeven jaar lid van de Blerickse Schaak Vereniging. Haar zus Vivianne en broers Paul en Yvo schaken óók en het zal niemand verbazen als ook de jongste spruit Astrid het gaat leren zo gauw zij weet wat schaken is. Saskia zit vanaf haar achtste op landelijke training, wat zij erg leuk vindt. Hier een winstpartij van haar uit het kampioenschap in Leiden.

Paula Wildeboer-Saskia Muris

1. e4 c5 2. Pc3 Pc6 3. Pf3 d6 4. d3 Lg4 5. Le2 Pf6 6. Lg5 e6 7. Dd2 Le7 8. 0-0 0-0 9. h3 Lh5 10. Ph2 Lxe2 11. Dxe2 Pd4 12. Dd2 Db6 13. b3 Da5 14. Tfe1 Tfe8 15. e5 dxe5 16. Ted1 Pc6 17. a3 Pd5 18. Pxd5 exd5 19. Lxe7 Dxd2 20. Txd2 Txe7 21. Pg4 Pd4 22. Pe3 Td8 23. Tb1 h6 24. a4 Pc6 25. Tbd1 Pd4 26. Tb1 Te6 27. c3 Pc6 28. Pf5 Pe7 29. Ph4 Pg6 30. Pf3 Pf4 31. Te1 f6 32. Kh2 Tb6 33. Tb1 Tc8 34. g3 Pg6 35. Tbb2 e4 36. Pe1 Pe5 37. d4 cxd4 38. cxd4 Pc6 39. Pg2 Pa5 40. Pf4 Txb3 41. Pxd5 Txb2 42. Txb2 Tc4 43. Tb5 b6 44. Pe7+ Kf7 45. Pf5 Txa4 46. Pd6+ Ke6 47. Pxe4 Txd4 48. Pc5+ Kd6 49. Kg2

ZIE DIAGRAM 1, de stelling na 49. Kg2

49...Kc6 50. Pe6 Td6 51. Pc7 Kxc7

DIAGRAM 1

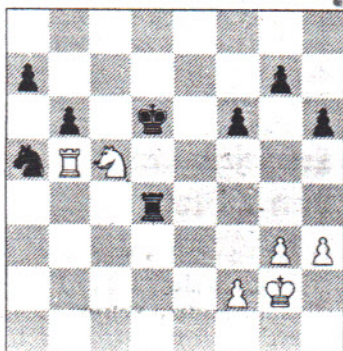
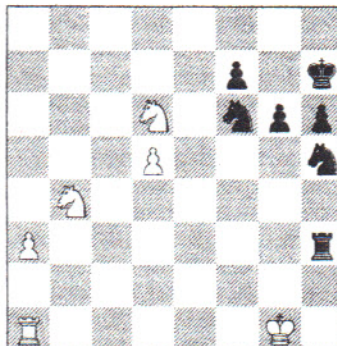


DIAGRAM 2



DIAGRAM 3



52. Tb4 Pc6 53. Tg4 g5 54. h4 Td4 55. Txd4 Pxd4 56. hxg5 hxg5 57. Kh3 (0-1)

Barry Braeken (SV Brunssum) kreeg onlangs de stelling op het bord die te zien is in het diagram (ZIE DIAGRAM 2)

Braeken geeft nu mat in zes zetten. Ziet u hoe hij het doet? (oplossing op het eind van deze rubriek) Zondag om 13.00 uur begint in gemeenschapshuis Op de Heide in Tegelen een schaakmiddag voor alle vrouwelijke leden van de Limburgse clubs, ouder dan zestien jaar. Na een bespreking over het dames-schaak in Limburg, slaan zij aan het schaken.

Andy Ooms (DJC Stein) en Geert

Peeters ('t Pionneke Roermond) kregen in hun partij voor de bondscompetitie een interessant eindspel op het bord met een opmerkelijke afloop. Heel aardig om eens even te bekijken. We komen in de partij na 40... Txb3 (ZIE DIAGRAM 3)

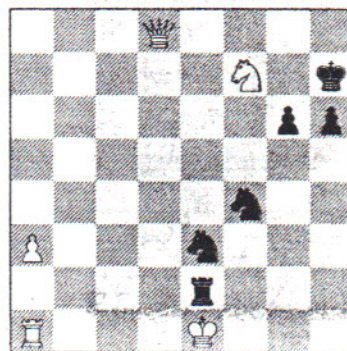
Nu volgt: 1. Pxf7 Pg4 2. Ta2 Pf4 3. d6 Tb3 4. Ta1 Tb2 5. Pd3 Pxd3 6. d7 Pf4 7. d8D Tg2+ 8. Kf1 Pe3+ 9. Ke1 Te2 mat.

ZIE DIAGRAM 4, de eindstelling.

Net als de familie Muris in Blerick is ook in Brabant een schaakfamilie met vier schakende kinderen: de familie Muhren. Vader Harrie is sinds kort jeugdleider in het bestuur van de KNSB, de Nederlandse schaakbond. De 10-jarige Bianca is in haar leeftijdsgroep een van de besten van Nederland. Dat zij nog meer in haar mars heeft, bewees zij vorig jaar bij de officiële opening van het Fontys toernooi in Tilburg waar de nodige topgrootmeesters aantraden. Het was een genot om te zien: Bianca was uitverkoren om een welkomstwoord te spreken. En ze deed dat perfect. Ze kondigde de sprekers aan, wierp een korte blik op het horloge om te concluderen 'we zitten nog steeds mooi op schema' en bedankte de sprekers. Na de toespraak van burgemeester Brokx zei ze: 'Dankuwel meneer Brokx, een dynamische burgemeester in een dynamische stad!'

Oplossing mat in zes (Braeken): 1. Lf6+ Kh7 2. f5 Kh6 3. g4 hxg4 4. Pxd4+ Kh7 5. Th5+ Kg8 6. Th8 mat.

DIAGRAM 4





TWEEKAMP

Bij veel clubs spelen leden een onderlinge vriendschappelijke tweekamp. Zo hebben Fred Scheeren en Hans ten Berge (SV Schaesberg) een match gespeeld van tien partijen. Na een enerverende strijd hielden ze elkaar in evenwicht: 5-5. Hier het slot van een van de partijen uit hun match.

Scheeren-Ten Berge

DIAGRAM 1 laat de stelling zien na 53...Tg3. Nu volgt 54. Kd1 Kd3 55. Kc1 f3 56. Td2+ Kxc4 57. gxf3 Txf3 58. Kc2 Tc3+ 59. Kd1 Td3 60. Txd3 Kxd3 61. Kc1 c4 (0-1)

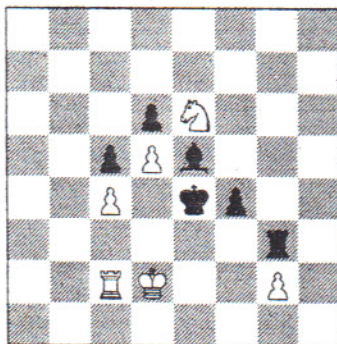


DIAGRAM 1

Zaterdag begint het 'Broekhuis Training Nederlands Kampioenschap 1997'. Er wordt tot en met 3 juli geschaakt in het "Maasgebouw", naast het Feyenoord-stadion in Rotterdam. De kampioenschappen zijn sterker bezet dan ooit. Jan Timman zal zijn titel verdedigen tegen onder anderen Piket, Sokolov, Cifuentes, Nikolic, Nijboer, Sosonko, Van der Sterren en Van der Wiel (grootmeesters), Riemersma, Van der Weide en Van den Doel. Voor degenen die willen gaan kijken: de wedstrijden beginnen steeds om 13.00 uur. De rustdagen zijn vastgesteld op 25 en 29 juni. De laatste ronde op 3 juli begint om 11.00 uur.

De uit Venlo afkomstige Maarten Stribos, die bij LSG in Leiden schaakt, heeft eind vorige maand met zijn club meegedaan aan de play-offs in Breda. Hier zijn partij met wit tegen Zagema (HSG).

1. e4 e5 2. Lc4 Pf6 3. d4 exd4 4. Pf3 Pxe4 5. Dxd4 Pf6 6. Pc3 Pc6 7. Dh4 Le7 8. Lg5 d5 9. 0-0-0 Le6 10.



SCHAKEN

Door Frank Clevers

The1 0-0 11. Kb1 Te8 12. Ld3 h6 13. g4 Lf8 14. Pb5 hxg5 15. Pxd5 g6 16. Lxg6 fxe6 17. Pxe6 Txe6 18. Txe6 Lg7 19. g5 Ph7 20. Tg6 Pf8 21. Tg7+ Kxg7 22. f4 Dd7 23. Pc3 Pe7 24. Dh6+ Kg8 25. Pe4 Df5 26. Pg3 De6 27. Dh5 Pf5 28. Df3 Pxd3 29. hxg3 Te8 30. a3 c6 31. Th1 De2 32. Dc3 De4

ZIE DIAGRAM 2, de stelling na 32.... De4

33. Th8+ Kf7 34. Df6 mat

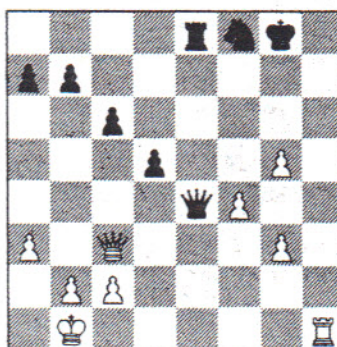


DIAGRAM 2

Ten slotte enkele fragmenten uit partijen van Stephan Thijssen en Terry van der Veen, spelers van het team van Venlo I dat dit seizoen kampioen is geworden in de landelijke tweede klasse. Beiden hebben daar een belangrijk aandeel in gehad. Thijssen scoorde 6 uit 9 en Van der Veen 3 uit 3.

Van der Veen (Venlo) - Schreurs (Vianen)

(commentaar Henk van Gool) Schreurs dacht met iets origineels te kunnen komen in de Marschall, maar werd door Van der Veen hardhandig gecorrigeerd:

ZIE DIAGRAM 3, de stand na 12.

Df3?! 12... Ld6 13. Te1 Te8 14. Txe8 Dxe8 15. Kf1 De5 16. Lxd5 cxd5 17. h3 (17. d4 Dh2: 18. Dd5: Dh1 19. Ke2 Lg4+ 0-1) 17... Lf5 18.

Dg3 Te8! 19. De5: Ld3+! 20. De2 Le2: 21. Ke1 Ld3 22. Kd1 Te2 wit geeft op. Het mat door Txf2 en Tf1 is niet te vermijden.

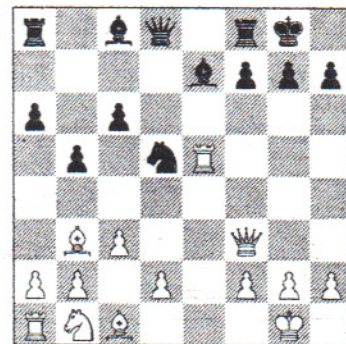


DIAGRAM 3

Thijssen (Venlo) - Schmidt (Vianen) ZIE DIAGRAM 4

In deze stelling speelde Thijssen 25. e6?! Nu had Schmidt hem flink kunnen laten zweten als hij 25... Tcd8 had gespeeld. Om stukverlies te vermijden had Thijssen dan iets als 26. Pd5 moeten spelen, waarna een tactische chaos ontstaat waarbij het onduidelijk is wie in het voordeel komt. Eén voorbeeldje: 26... fxe6 27. Txe6 Pxd5 28. Txe8 Txe8 29. Lxg7 Kxg7 (...Pde3!?) 30. Dxd5 onduidelijk.

Gelukkig voor Thijssen koos Schmidt voor: 25... Lxd4+? waarna een voor wit gewonnen eindspel ontstaat: 26. Dxd4 Dxd4 27. Txd4 f5 28. Lxb7 Tb8 29. Lf3 Pf6 30. Td7! Pxd7 31. exd7 Td8 32. Txe7 Kf8 33. Te8+ Txe8 34. dxe8D Kxe8 35. a4 (1-0)

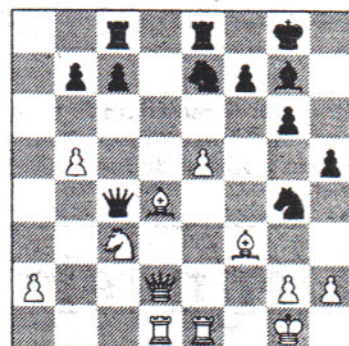


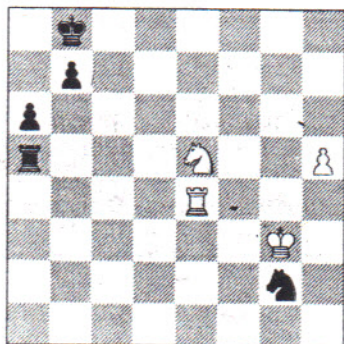
DIAGRAM 4



Fischer (1)

De komende weken zal deze rubriek in het teken staan van Bobby Fischer. Het is nu 25 jaar geleden dat deze (inmiddels 54-jarige) Amerikaan wereldkampioen werd. Wie herinnert zich niet de zomer van 1972? In de maanden juli en augustus speelden de Amerikaan Fischer en de Rus Boris Spasski (inmiddels tot Fransman genaturaliseerd) de 'tweekamp van de eeuw'. Strijdtoneel was de hoofdstad van IJsland, Reykjavik. De match deed veel stof opwaaien. De eerste partij in de tweekamp was gepland voor 2 juli 1972, maar de excentriekeling Fischer kwam gewoonweg niet opdagen omdat bepaalde eisen - met name financiële - niet werden ingewilligd. Hij kreeg een reglementaire nul aan de broek. Op 11 juli ging de tweekamp dan toch van start. Die partij verloor Fischer. Hij stond dus met 0-2 achter, maar het Amerikaanse genie won uiteindelijk de zenuwenoorlog toch. Na 21 partijen was de tweekamp beslist: 12½-8½ voor Fischer. Hij was daarmee de elfde wereldkampioen in de schaakgeschiedenis. De eerste Amerikaan nota bene als wereldkampioen. En dat uitgerekend een Amerikaan de Russische hegemonie doorbrak, betekende in die tijd gezien de Russisch-Amerikaanse verhoudingen in de wereld, heel wat.

Bobby Fischer heeft me altijd enorm gefascineerd. Het is een levende legende. De tweekamp Fischer-Spasski was maandenlang wereldnieuws. Zelfs de niet-schakers wilden weten wat er voorviel en waren benieuwd naar de uitslagen. Het schaken raakte enorm populair. Het was ook in die zomer dat ikzelf aan het schaken ging en in Grubben-vorst mede de schaakvereniging op-



richtte, de SV De Witte Dame, die binnenkort dus het zilveren jubileum viert. Voordat ik teruggrijp naar de tweekamp zelf, zal ik eerst beschrijven wat er aan vooraf ging, hoe Fischer de jaren tevoren erin slaagde zich een weg te banen naar het recht om de regerend wereldkampioen Spasski uit te dagen. Fischer won in de aanloop naar de tweekamp praktisch alles wat er te winnen viel, het ene toernooi na het andere, en dat met overmacht. Superieur was hij vervolgens ook in de kandidatenmatches. Taimanov versloeg hij in de kwartfinales met 6-0, Larsen ging er ook aan met 6-0 in de halve finale en ook Petrosjan werd vernederd, zij het met "slechts" 6½-2½, in de finale. Door die laatste overwinning verwierf hij het recht om wereldkampioen Spasski uit te dagen. Bij Fischer-Petrosjan stond het na vijf partijen 2½-2½. Daarna sloeg Fischer toe: vier winstpartijen achter elkaar. Hier de eerste partij. Fischer-Petrosjan, Buenos Aires, 1971

1. e4 c5 2. Pf3 e6 3. d4 cxd4 4. Pxd4 Pc6 5. Pb5 d6 6. Lf4 e5 7. Le3 Pf6 8. Lg5 Le6 9. P1c3 a6 10. Lxf6 gxf6 11. Pa3 d5 12. exd5 Lxa3 13. bxa3 Da5 14. Dd2 0-0-0 15. Lc4 Thg8 16. Td1 Lf5 17. Ld3 Lxd3 18. Dxd3 Pd4 19. 0-0 Kb8 20. Kh1 Dxa3 21. f4 Tc8 22. Pe4 Dxd3 23. cxd3 Tc2 24. Td2 Txd2 25. Pxd2 f5 26. fxe5 Te8 27. Te1 Pc2 28. Te2 Pd4 29. Te3 Pc2 30. Th3 Txe5 31. Pf3 Txd5 32. Txf7 Txd3 33. h4 Pe3 34. Txf7 Td1+ 35. Kh2 Ta1 36. h5 f4 37. Txf4 Txa2 38. Te4 Pxd2 39. Kg3 Ta5 40. Pe5 (1-0)

ZIE DIAGRAM 1, de slotstelling.



DIAGRAM 2 toont het slot uit de partij Huub Beenkens (De Juiste Zet IV) - Roger Friesen (Schaesberg IV). Nu volgt: 1.... Tf1+ 2. Kc2 h2 3. Th6 h1D 4. Txf1 Txf1 5. a4 Kd7 6. a5 Th4 7. Kb3 Kc6 8. Lf6 Tc4 9. Le7 Kb5 (0-1)

De Limburgse kampioenschappen worden dit jaar gespeeld in de volgende klassen: dames, senioren, veteranen, tweede klasse en de topgroep. De top wordt onderverdeeld in twee groepen: een groep van acht genodigde spelers die in een halve competitie om de titel spelen. Hiervoor worden onder meer de nummers 1, 2 en 3 van het vorige kampioenschap en de regerend jeugdkampioen uitgenodigd en spelers die er voor in aanmerking komen op grond van hun rating. De tweede topgroep speelt een zogenoemd Zwitsers toernooi. Zij proberen zich te kwalificeren voor de achtkamp van het volgend jaar. Alle wedstrijden vinden plaats in Roermond. De dames, senioren, veteranen en tweede klasse spelen in de laatste twee weekends van augustus en de eerste twee van september. De topgroepen spelen alleen de eerste twee weekends van september (5, 6, 7, 12 en 13 september). De deelnemers aan de achtkamp hoeven zich niet aan te melden. Zij worden uitgenodigd.

Wie aan een van de andere groepen wil meedoen, kan zich aanmelden tot 1 juli bij Jo Janssen, Kast. Exaenstraat 10, 6043 HN Roermond.

